

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ నవమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ నవమః సర్గః ॥

రావణప్రభృతీనాం జన్మ తేషాం తపఃకరణార్థం గోకర్ణాశ్రమే ప్రవేశః

కస్యచిత్ త్వథ కాలస్య సుమాలీ నామ రాక్షసః |
రసాతలాన్మర్త్యలోకం సర్వం వై విచచార హ || 7.9.1 ||

నీలజీమూతసంకాశస్తప్తకాంచనకుండలః |
కన్యాం దుహితరం గృహ్యా వినా పద్మమివ శ్రియం || 7.9.2 ||

రాక్షసేంద్రః స తు తదా విచరన్ వై మహీతలే |
తదాపశ్యత్ స గచ్ఛంతం పుష్పకేణ ధనేశ్వరం || 7.9.3 ||

గచ్ఛంతం పితరం ద్రష్టుం పులస్త్యతనయం విభుం |
తం దృష్ట్వామరసంకాశం గచ్ఛంతం పావకోపమం || 7.9.4 ||

రసాతలం ప్రవిష్టః సన్మర్త్యలోకాత్ సవిస్మయః |
ఇత్యేవం చింతయామాస రాక్షసానాం మహామతిః || 7.9.5 ||

కిం కృత్వా శ్రేయ ఇత్యేవం వర్ధేమహి కథం వయం |
అథాబ్రవీత్ సుతాం రక్షః కైకసీం నామ నామతః || 7.9.6 ||

పుత్రి ప్రదానకాలోఽయం యౌవనం వ్యతివర్తతే |
ప్రత్యాఖ్యానాచ్చ భీతైస్త్వం న వరైః ప్రతిగృహ్యసే || 7.9.7 ||

త్వత్కృతే చ వయం సర్వే యంత్రితా ధర్మబుద్ధయః |
త్వం హి సర్వగుణోపేతా శ్రీః సాక్షాదివ పుత్రికే || 7.9.8 ||

కన్యాపితృత్వం దుఃఖం హి సర్వేషాం మానకాంక్షిణాం |
న జ్ఞాయతే చ కః కన్యాం వరయేదితి కన్యకే || 7.9.9 ||

మాతుః కులం పితృకులం యత్ర చైవ చ దీయతే |
కులత్రయం సదా కన్యా సంశయే స్థాప్య తిష్ఠతి || 7.9.10 ||

సా త్వం మునివరం శ్రేష్ఠం ప్రజాపతికులోద్భవం |
భజ విశ్రవసం పుత్రి పౌలస్త్యం వరయ స్వయం || 7.9.11 ||

ఈదృశాస్తే భవిష్యంతి పుత్రాః పుత్రి న సంశయః |
తేజసా భాస్కరసమో యాదృశోఽయం ధనేశ్వరః || 7.9.12 ||

సా తు తద్ వచనం శ్రుత్వా కన్యకా పితృగౌరవాత్ |
తత్ర గత్వా చ సా తస్థా విశ్రవా యత్ర తప్యతే || 7.9.13 ||

ఏతస్మిన్నంతరే రామ పులస్త్యతనయో ద్విజః |
అగ్నిహోత్రముపాతిష్ఠచ్ఛతుర్థ ఇవ పావకః || 7.9.14 ||

అవిచింత్య తు తాం వేలాం దారుణాం పితృగౌరవాత్ |
ఉపసృత్యాగ్రతస్తస్య చరణాథోముఖీ స్థితా || 7.9.15 ||

విలిఖంతీ ముహుర్భూమిమంగుష్ఠాగ్రేణ భామినీ |
స తు తాం వీక్ష్య సుశ్రోణీం పూర్ణచంద్రనిభాననాం || 7.9.16 ||

అబ్రవీత్ పరమోదారో దీప్యమానాం స్వతేజసా |
భద్రే కన్యాసి దుహితా కుతో వా త్వమిహాగతా || 7.9.17 ||

కిం కార్యం కస్య వా హేతోస్తత్త్వతో బ్రూహి శోభనే || 7.9.18 ||

ఏవముక్తా తు సా కన్యా కృతాంజలిరథాబ్రవీత్ |
ఆత్మప్రభావేణ మునే జ్ఞాతుమర్హసి మే మతం || 7.9.19 ||

కిం తు మాం విద్ధి బ్రహ్మర్షే శాసనాత్ పితురాగతాం |
కైకసీ నామ నామ్నాహం శేషం త్వం జ్ఞాతుమర్హసి || 7.9.20 ||

స తు గత్వా మునిర్ధ్యానం వాక్యమేతదువాచ హ |
విజ్ఞాతం తే మయా భద్రే కారణం యన్మనోగతం || 7.9.21 ||

సుతాభిలాషో మత్తస్తే మత్తమాతంగగామిని |
దారుణాయాం తు వేలాయాం యస్మాత్ త్వం మాముపస్థితా || 7.9.22 ||

శృణు తస్మాత్ సుతాన్ భద్రే యాదృశాంజనయిష్యసి |
దారుణాన్ దారుణాకారాన్ దారుణాభిజనప్రియాన్ || 7.9.23 ||

ప్రసవిష్యసి సుశ్రోణి రాక్షసాన్ క్రూరకర్మణః |
సా తు తద్వచనం శ్రుత్వా ప్రణిపత్యాబ్రవీద్ వచః || 7.9.24 ||

భగవన్నీదృశాన్ పుత్రాంస్త్యత్తోఽహం బ్రహ్మవాదినః |
నేచ్ఛామి సుదురాచారాన్ ప్రసాదం కర్తుమర్హసి || 7.9.25 ||

కన్యయా త్వేవముక్తస్తు విశ్రవా మునిపుంగవః |
ఉవాచ కైకసీం భూయః పూర్ణేందురివ రోహిణీం || 7.9.26 ||

పశ్చిమో యస్తవ సుతో భవిష్యతి శుభాననే |
మమ వంశానురూపః స ధర్మాత్మా చ న సంశయః || 7.9.27 ||

ఏవముక్తా తు సా కన్యా రామ కాలేన కేనచిత్ |
జనయామాస బీభత్సం రక్షోరూపం సుదారుణం || 7.9.28 ||

దశగ్రీవం మహాదంష్ట్రం నీలాంజనచయోపమం |
తామ్రోష్ఠం వింశతిభుజం మహాస్యం దీప్తమూర్ధజం || 7.9.29 ||

తస్మింజాతే తతస్తస్మిన్ సజ్వాలకవలాః శివాః |
క్రవ్యాదాశ్చాపసవ్యాని మండలాని ప్రచక్రముః || 7.9.30 ||

వవర్ష రుధిరం దేవో మేఘాశ్చ ఖరనిఃస్వనాః |
ప్రబభౌ న చ సూర్యో వై మహోల్కాశ్చాపతన్ భువి || 7.9.31 ||

చకంపే జగతీ చైవ వపుర్వాతాః సుదారుణాః |
అక్షోభ్యః క్షుభితశ్చైవ సముద్రః సరితాం పతిః || 7.9.32 ||

అథ నామాకరోత్ తస్య పితామహసమః పితా |
దశగ్రీవః ప్రసూతోఽయం దశగ్రీవో భవిష్యతి || 7.9.33 ||

తస్య త్వనంతరం జాతః కుంభకర్ణో మహాబలః |
ప్రమాణాద్ యస్య విపులం ప్రమాణం నేహ విద్యతే || 7.9.34 ||

తతః శూర్పణఖా నామ సంజజ్ఞే వికృతాననా |
విభీషణశ్చ ధర్మాత్మా కైకస్యాః పశ్చిమః సుతః || 7.9.35 ||

తస్మిన్ జాతే మహాసత్త్వే పుష్పవర్షం పపాత హ |
నభఃస్థానే దుందుభయో దేవానాం ప్రాణదంస్తథా |
వాక్యం చైవాంతరిక్షే చ సాధు సాధ్వీతి తత్ తదా || 7.9.36 ||

తౌ తు తత్ర మహారణ్యే వవృధాతే మహౌజసౌ |
కుంభకర్ణదశగ్రీవౌ లోకోద్వేగకరౌ తదా || 7.9.37 ||

కుంభకర్ణః ప్రమత్తస్తు మహర్షీన్ ధర్మవత్సలాన్ |
త్రైలోక్యే నిత్యాసంతుష్టౌ భక్షయన్ విచచార హ || 7.9.38 ||

విభీషణస్తు ధర్మాత్మా నిత్యం ధర్మవ్యవస్థితః |
స్వాధ్యాయనియతాహార ఉవాస విజితేంద్రియః || 7.9.39 ||

అథ వైశ్రవణో దేవస్తత్ర కాలేన కేనచిత్ |
ఆగతః పితరం ద్రష్టుం పుష్పకేణ ధనేశ్వరః || 7.9.40 ||

తం దృష్ట్వా కైకసీ తత్ర జ్వలంతమివ తేజసా |
ఆగమ్య రాక్షసీ తత్ర దశగ్రీవమువాచ హ || 7.9.41 ||

పుత్ర వైశ్రవణం పశ్య భ్రాతరం తేజసా వృతం |
భ్రాతృభావే సమే చాపి పశ్యాత్మానం త్వమీదృశం || 7.9.42 ||

దశగ్రీవ తథా యత్నం కురుష్వామితవిక్రమ |
యథా త్వమపి మే పుత్ర భవేర్వైశ్రవణోపమః || 7.9.43 ||

మాతుస్తద్ వచనం శ్రుత్వా దశగ్రీవః ప్రతాపవాన్ |
అమర్షమతులం లేభే ప్రతిజ్ఞాం చాకరోత్ తదా || 7.9.44 ||

సత్యం తే ప్రతిజానామి భ్రాతృతుల్యోఽధికోఽపి వా |
భవిష్యామ్యోజసా చైవ సంతాపం త్యజ హృద్గతం || 7.9.45 ||

తతః క్రోధేన తేనైవ దశగ్రీవః సహానుజః |
చికిర్షుర్దుష్కరం కర్మ తపసే ధృతమానసః || 7.9.46 ||

ప్రాప్స్వామి తపసా కామమితి కృత్వాధ్యవస్య చ |
ఆగచ్ఛదాత్మసిద్ధ్యర్థం గోకర్ణస్యాశ్రమం శుభం || 7.9.47 ||

స రాక్షసస్తత్ర సహానుజస్తదా
తపశ్చచారాతులముగ్రవిక్రమః |
అతోషయచ్ఛాపి పితామహం విభుం
దదౌ స తుష్టశ్చ వరాంజయావహాన్ || 7.9.48 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే నవమః సర్గః ||